

Magyar Ország.

Drága Koronánknak az Ország szélén, 's *Köptsénben* lett fogadtatásáról, olly érzékenységekkel ír egy Frantzia Úr, hogy elő adásából néhány tördelékeket kivántunk kedves Hazánkfiaival is olvastatni: „Kedves *Titeliusom*, a' ki még azon boldog időkben éltel, mellyekben a' Hazai szeretet és nagy sziv, nem tsak haszontalan képzelődések voltak; Te, a' ki azoknak hasznokat és be-tseket belsőképpen érzetted, birtad és öreg-bitetted; engedd meg, hadd beszélyem el néked ezen nemes Ösztönöknek a' mi Századunkban való meg elevenedését; halld meg, mit láttam én, 's melly hathatóffan járták által Lelkemet a' Nemes Magyarok' Hazai szereteteknek előbbi homályából ki haró fugárai. — Soha nagyobb 's inditóbb látás nem foglalatoskodtatta az én szemeimet; soha a' pompa és közönséges örvendezés nem jelent meg előttem olly tiszteletre méltó formában; soha se nedvesítették az én or-tzámat olly könnyen alá gördülő öröm' köny-veinek tsepjei, mint a' Magyar Sz. Koroná-nak a' Haza határához való érkezésének al-kalmatosságával. — Az Ország' minden *)

Nagy.

*) Az az, igen sok.

Naggyai és Nemessei öszve sereglettek ló háron, és Dámájaiktól pompás hintókban kísértetvén, eleibe lovaglottak hadi rendben a' Koronának, egy kis hidig, melly *Magyar Országot, Auszriától* el választja, a' holott nagy nyúghatatlanfággal várták az ő szives, és fok ezrendőknek el folyása alatt epekedések között tartogatott kívánfágoknak tellyesfedését. — — Melly ki magyarázhatatlan örömtöltötte bé a' Magyaroknak nemes érzékeny-fégű sziveket, midőn messziről meg látták az ő további boldogságok' 's tsendességek' Zalogának kíséreit. A' nagy öröm kiáltásokkal, és a' Trombitáknak harsogásával el tele a' levegő ég: az Ágyúknak szakadatlan dörgesei, által harván a' nagy folyó vizen (a' Dunán), fel ijjesztették a' szomszéd Ekhókat, mellyek által bizonyossá tétetett a' túl felől fekvő Város, a' vissza tért szerentsének bizonyos volta felől. — — A' Kastélynak (*Köptséni*) belső ajtajánál verekedés támadott a' Magnások között, a' Koronának viatele eránt, és ezen betsületes öszve szállalkozás után kezér kiki közzülök a' Ládához értette, mellyet tulajdonképpen négyen vittek, azon helyre, a' melly arra a' végre készítettett. Ez egy Skárláttal bé vont Asztal volt. — — Nékem két fő Emberek, úgy-mint Gróf *Tzapary* és *Inkey* Urak kétzi-

tet-

tettek útat, azon Ereklýének meg nézhetésére és tsudálhatására, a' mellyen én eggy egész népnek boldogságát láttam nyugodni, és a' mellyért körülöttem sok ezeren lettek volna kézsek életeket fel áldozni. — Minden Rendeknek gazdag meg vendégeltesések után, kezdődött a' Nemzeti Tántz, melly a' Magyaroknak nagy szivüfégeket, 's szabadságot szerető gondolkozások módját olly igen ki mutatja. — — Oh Kedvesem! ha Te engemet a' Szálnak szegelyetében, kezkenömet kezemben tartva, könyvbe lábadt szemekkel meg láttál 's néztél volna, melly gondossan vigyázok én mind azokra a' változásokra 's mozgásokra, mellyek egy meg vigasztaltatott Nemzernék ábrázaján és szemem mutatták magokat, és hogy' részesültem én, az ő jó fundamentomra helyhetett boldogságokból származott meg elégedésben: bizonynal sajátodnak, és szeretetedre 's tiszteletedre méltónak kiáltottál volna. 66

Buda. Febr. 21-dikén, délutáni 4 óra tájban hozatott bé ide illendő pompával a' Magyar Királyi Korona. Már előre minden rendeléseket meg tett az úton fő Szolga Biró Vörös István Úr. Pest Vármegye Kapitánya, Belányi István Úr, egész a' Leányvári hidig, úgymint Pest Vármegye hatá-

ráig elébe lovaglott a' Koronának, 8 Vármegye Huszáraival, kiknek kék Formaruhájok volt fekete prémre, és sárga sinórra. Az említett Kapitány Úr fel váltotta a' Vármegye szélénél az *Esztergom* Vármegyebélieket, és Huszáraival a' Korona előtt kezdett lovagolni, kihez csak hamar V. Szolga Biró *Bitskey* Úr, 100 Lovas Nemesekkel, magát hozzája kaptsolta. *Tsabánál*, az ott pihenni meg állapotott *Neugebauer* gyalog Reg. je Királyi tiszteletet tett a' Koronának; mert minden zászlóival, ágyúival 's muzsikájával ki állott az út két szélére, mellyen a' Korona útját vejendő vala. A' Tisztek, midőn előttök el ment volna a' Korona hintaja, háromszor adtak köszönetet mezítelen kardjaikkal, negyedszer pedig le vették kalapjaikat; melly tzeremoniának végződésével, a' Stabális Tiszt Urak, úgymint a' kik lovakon voltak, a' Korona hintaja mellé ereszkedtek, 's azt egy darabig el is kísérték. Fellyebb, *Vörösvárnál* Szolgabiró *Vörös* Úr is szaporította számokat a' Koronával jövőknek, a' *Szentendrei* és *Ó Budai* Lovasokkal. A' *Kerék* Vendégfogadónál készen várta a' Koronát, a' mindenünnen öszve fe-reglett Nemesfég, a' Vármegye Deputátusfaival együtt, a' kik közzül egy Káptalan béli Úr, a' Korona Örző Gróf Urakhoz szép

Ma-

Magyar Beszédet tartott. Jelen voltak itt szép számmal a' *Kúnok*, *Jászok* és *Ketskeméti*ek is, kik között egy öszibe tsavardott Lovas tárogató sipot fújt. Ezek, az említett Beszédnek vége után, magokat a' *Szentendrei* és *Ó Budai* Lovasokkal egyesítették. — Mindjárt a' Vendégfogadóhoz lett érkezésével a' Koronának, mozsarakat fütögettek, hogy *Buda* Városának értésére adják a' Koronának határába lett eljutását. — Meg indulván a' *Kerek* Vendégfogadótól, a' már említett egynéhány rendbéli Lovasokon kívül, jött a' Korona előtt *Pest* Vármegye 2-dik Vitzispánnya *Laskovits* Úr, 6 egyforma öltözetű Lovas Nemesekkel; a' Korona hintája mellett lovaglottak 6 Nemes Magyar Testörző Urak; a' hintó után pedig a' Nádor Ispány Bandérioma *) Kormányozó-

*) *Banderium*, om, vagy a, ezen Olasz szóból: *Bandiera* vagyon Magyarra bérmálva. *Bandiera* Zászlót jelent: mellyhez képest talám leg alkalmasabban lehetne *Banderiomot* Zászló - *Alljának* fordítani. Hajdan a' Magyar Királyok *Banderiom*jok ezer Nemesekből állott, a' kik hasonló szolgálatot tettek, mint a' máj Nemes Testörzők. — *Banderiomot* tarthatnak a' Papi 's Világi Méltóságok is. Nem külömben a' Nemes Vármegyék is. A' *Pest* Vármegyei *Banderium* azért nevez-

zójával B. *Ortzi* László Úr ö Excelljával. — Az *Ó Budaiak* 4-szer adtak Szalvét; az oda való Zsidóság pedig rendekben állott. Egy *Nidermajer* nevezetű Árs mesternek háza előtt, a' hol el jött a' Korona, győzédelmi kapu vólt emelve, mellyen az Ársok tábori muzsikát tartottak. *Neustiftnél* (Újvárosnál) a' Koronával jövő sereghez adták magokat *Buda Városának* 80 Huszárijai és Uhlánusai. Oda nem messze rendekben állottak a' Szerzerek, nevendék Papság 's a' *Pesti* és *Budai* tanuló Iffjúság. A' Bétsi kapunál vára-kozott a' Budai Tanáts 's választott Polgárság, és Deák Beszédet *) mondatott a' Magyar
Ko.

nevezetik Nádor Ispány Banderiomának: mivel *Pest* Vármegyének rend szerént való főispánnya a' Nádor Ispány. — A' Nádor Ispány Banderiomjának formaruhája ez: világos kék mente, fekete prémre, arannyal; világos kék, arany poszomántos és arany sinórral ki hántt nadrág és lábpli; farga tsizma és nyúsztos kalpag, mellyet gazdag vitéz kötés, és kótság toll ékesít.

*) *Korárom* alatt, eggy érdemes Úr Deák Beszédet akart mondani: de hogy észre vette, a' Nemességnek, szándéka eránt való idegenkedését, minden meg háborodás nélkül; de a' jelen lévő Nemességnek is nagy meg elégedésével, magyarul monda el, a' mit Deákiul készített!!!

Korona Őrzőihez. — A' Budai 5, és Pesti 7 gyalog Kompániák; valamint az azon által marsirozó *Klebek* és *Carl Toskána* gyalog Reg. jei, mind ki állottak tisztelkedni. — Illyen rendben lett a' menetel a' Váron keresztül: 1.) jöttek azok, a' kik a' Koronát által vették, a' Vármegye szélénél. 2.) A' *Szentendrei*. 3.) Az *Ó Budai Lovasság*. 4.) A' *Kúnok, Jászok és Ketskéméthiek*. 5.) *Buda Városa Lovassai*. 6.) A' *Pesti Tanáts* kotsikban. 7.) Más kotsik, mellyek elébe mentek vólt a' Koronának. 8.) A' 2-dik V. Ispány, vele lévő 6 forma - ruhás Nemesekkel. 9.) A' Vármegye Deputátusai kotsikon. 10.) A' nem forma - ruhás Lovas Nemesek. 11.) Egy hat lovas Ts. 's Kir. hintó. 12.) A' Korona hintaja, melly mellett 6 Nemes Magyar Testőrök lovaglottak, 's már most nem pósta lovakon, mint eddig; hanem ugyan tsak derék magyar paripákon. 13.) A' Nádor Ispányi Zászló allya. 14.) A' Korona Őrök hintaja. 15.) A' kísérő Nemesség. — Ez alatt 18 ágyúk durrogtak a' Bástyákról, 's szóltak minden harangok. — A' Királyi Palotához érvén, 6 ki rendelt Nemesek vitték fel a' Korona Ládáját a' Palota nagy Száljába, 's helyhezterték egy három grádits magasságnyira készített, veres damastal bé vontt alkotványra. Itt egy rö-

vid

vid Beszéde után az Ország Birájának, felnyittatott a' Korona Őrzök által a' Láda, 's belőle a' Korona ki vetetvén, a' Palota folyosójáról meg mutattatott az öszve fereglett fokaságnak. Onnan vissza vitetvén, a' Dikasztériomoknak 's mind két nembéli fok Méltóságoknak, és a' Vármegyék Deputátusainak jelen létebben, bézaratott, és hármas őrizet alatt *), a' Szálban hagyatott. — Estve az egész Város meg vólt világosítva, és fok szép rajzolatok 's a' környűl állásokhoz alkalmaztatott irások szemléltettek. A' Város Házánál 50 tseber fejer és veres bor folyt, muzsika szó alatt, és 1000 tzipót osztogattak ki a' népnek. — Az Ország Birájánál Gr. *Zichy* Károly ő Excel. nál Társaság vólt, mellyben igen fok Uraságok és Dámák jelentek meg: ezek is nagy részént magyar ruhákban. Magyarosfan vóltak különösen 's még pedig igen gazdagon és tsinossan öltözve; maga az Ország Birájáné, született *Khevenhül-*

*) A' belső Őrizetet teszik a' Nádor Ispányi Zászló allyabéli Nemesek; a' külsőt a' *Budai* és *Pesti* Polgárság; a' leg külsőt a' Katonaság. — — —

— — — — —

— —

hüller Grófné; és B. *Ortzi* László ö Excell.
né, született *Traun* Grófné.

A' többi következik.

A' Haza tért Magyar Királyi Koroná-
nak öröm Innepére készítettett, 's hozzánk
közelébb meg küldött Versekből im' e'
következendő Tördelékeket iktathattuk csak
ide:

O ditső Koronánk! Törvényünk' Ereje!
Mellyel fénylett minden Igaz Urunk' Feje:
Te Égekből szállott szentséges Ajándék,
Hozzad hív keblünkben a' helytelen szándék
Hányszor ragadott el? de el nem rejthetett,
Hogy bús árván hagynád a' Magyar Nem-
zeter.

Mindég gondot viselt reád a' kegyes Ég,
Meg tért mindég veled a' kívánt üdvözfég.

Nem báb a' Korona, — * — — —
Nem gézengúz Zsibság e' szent rendtartások.
Kötés kezdett lenni Király 's a' Nép között,
Mikor a' fokaság Városba költözött,
Hogy egy Főtől függjön, 's éljen bátorság-
ban,

Meg tartsa vagyonját szabad társaságban.
Már akkor a' kötés meg hitt tartóságra
Erőt Koronától vett állandóságra.
Bátorság' kedvéért keskeny telekedre
Petsétes Levelet váltasz kis pénzedre,
Bizonyságra térsz alkút szomszédoddal
Hogy jégre ne vigyen tsekély fájátoddal:
Még is, botor Lélek! büszke Birodalmat
Zálog nélkül adhatz egynek fő hatalmat?

Zálog a' Korona*, melly inti Királyját,
 Hogy határán kívül ne vigye dagályát.
 Zálog a' Korona: melly hódúlt népekben
 Állandó hívséget nevel a' szívekben.

— a' Magyar Nemzet a' Hadnak ereje:
 Mit tesz szabadságát nem sértő Királyért?
 Miként rékozolja kintsét, 's a' vitéz vért?
 Majd *Varnáig* viszi hatalma' határát,
 Hogy jobb bátorságba tegye *Nandorvárát*:
 'S akkor a' szabad Rend az Ország' Nagyjával
 Boldogabb tanátsát tartja Királyával:
 Jobb elő menettel szab új törvényeket,
 Fel osztja közöttünk a' tágos földeket:
 'S ha igaz, hogy eddig fetétben bólyongott
 A' Magyar, 's fülében csak bomlott réz
 dongott:

Nyájasban terjeszti a' tisztább világot,
 Tsinnyábban vezeti erre az Országot.
 Elevenebb ösztönt ad a' szebb Lelkeknek,
 Nyertesebb keletet a' kézi műveknek.
 Bátrabb útat töret a' kereskedőnek,
 Bóldogságot szerez a' szántó vetőnek.
 De nem erőltetve idegen szokásra:
 Mert mi kórság készret ilyen tsigázásra?
 Természete' rendjén nagyobb hasznát veszed,
 Míg kinnal a' Magyart más Nemzetté teszed.

Budán is jött ki egy Enek, illy hom-
 lok irás alatt: *A' Magyar Szent Korona-*
nak utolsó Haza jövetele. Ennek Szerzője
 T. Tóth Farkas Úr, *Budán* tanító Pétsi Pap.

Be-

Belőle az első és utolsó Versek így hangzanak:

Atyáink' el hült hamvai,
 Elevenedjetek!
 Országunk' nemes Fiai,
 Mind itt teremjetek!
 Nyoltz Száznak végső tíziben,
 Ime! *Szent István* keziben.
 Ismét *Szent Koronánk*,
 Első Urához hozatott,
 Jobbjára magasztaltatott:
 Orvendj Magyar Hazánk!

Azért o! *Buda Városa*
 Országunk teteje:
 O! *Pest*, *Dunánk'* határosa,
 Király'ink' mezeje,
 Gyémánt Oszlopot tegyetek,
 Ma jött, meg emlékezzetek,
 Országunk' *Tzimere*.
 Ti öletekben el telet,
 S gyümölsős ágokat nevel
 Reményünk' gyökere.

Nagyvárad. „Febr. 4-dikén egygy olly nevezetes Vármegye Gyűlése tartatott itt, mellynek emlékezete örökre fenn fog maradni. Nem emlékezik reá senki, hogy valaha nagyobb számmal jelent volna meg Gyűlésen a' Nemesség, mint ezen. — A' Fejedelem Vissza-Irásának el olvastatása után, eleikbe terjesztette a' K. Komisszárius Úr a' N. Rendeknek Ö Felfége kívánságát. Akkor fel

fel költ az idős *Péchy-Újfalusi Péchy Imre* Úr, egynehány érdemes Vármegyéknek Tábla Birája, 's olly harhatós ékesen szóllásfaladra elől kedves Hazánkknak, 's nevezetesen *Bihar* Vármegyének mostani gyáfzos állapotját, hogy fokban könnyezve halgatták ezen ősz hajú Magyar *Demosthenest*. Még 6-kon is tartott a' Gyűlés. — — — —

— — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — —
 — — — — — — — — — —

A' Gyűlés első napját meg előző estvén, nagy Múlattságot adott az ide való Nemes Iffjúság, mellyre ilyen nyomtatott magyar tzedulátskáknak el küldözése által hivattattak az Uraságok: *Szabad Biliet, a' Gróf Teleki Házánál, Febr. 3-dikán, estvéli 6 órakor tartandó Magyar nemesi múlattságra*. — Öltözetekkel is megmutatták a' múlattságra feles számmal őszve fereglett Urak 's Dámák, hogy igaz Magyar Hazafiak 's Leányok. — Ugyan vólt kelete a' magyar Tántznak. Néhány jeles Iffjak, egyforma módos öltözetben, úgymint: zöld mentében, veres nadrágban, és farkantyús sárga tsizmában, el járták a' Magyar gyalog Katonák Tántzát is (a' Verbunkost). Vezetőjük a' *Devins Reg.* je érdemes Oberstere

Bá-

Báró *Petrás* Úr volt, a' ki maga is magyar ruhában lévén, friss elevenfége, testének módos illegetése 's gyors mozgásai által, a' nemes Társaság örömét még nagyobbra tette, 's közönséges tapsolást okozott. — Igen szép volt ebben az igazán nemesi mulatságban az is, hogy a' Nemesség nagy barátsággal viseltetett mind végig a' jelen volt német Katona Tifzt Urakhoz is. — Nem is kívánja azt az okos Hazai szereter, hogy a' nem Nemzetünkből való Ember Társainkat, éppen csak azért, hogy nem Magyarok: meg utállyuk 's gyűlöljük; a' kik közül valójában jobb itélettel 's gondolattal vagynak fokban felöllünk, mint némely csak névvel *Magyarok!!!*

Szeged. „A' midőn a' felső N. Vármegyék édes Hazájok szeretetétől égnek: éppen nem érzéketlenek az alföldiek is. — Meg mutatja szivünket azon Fel-Irás (Representatio), mellyet az utólszori Sz. Pál napján tartatott közönséges Gyűlésből, Ő Felsőfégenek, és Országunk' Naggyainak; nem külömben *Kaunitz* ő Hertzegségének is felküldöttünk, és elegendőképpen ki nyilatkoztatja mind mivólrát, mind pedig okát kívánásunknak. — Örömünk, melly kedves Hazánk' dolgainak változása alkalmasosságával

szár-

származott, ki mondhatatlan; de még is mértékletes. — A' Farsangot vígan, és alapotunkhoz illendőképpen töltöttük el. — Tsak a' Magyar 's Lengyel tántzoknak volt azokban dívatja, mellyek Affzonyainknak is inkább ízek szerént voltak, mint más tántzoknak nemei. Az Ifjúság, általán fogva Magyar ruhában, 's nagy részént zöld mentében, 's veres nadrágban díszeskedett. Erre az öregebbek 's elől kelőbbek mutattak útát. A' több mulattságok között nevezetes volt, mellyet Farsang utolsó estvéjén tartottunk. Mert abban még a' nem Magyar Isületésűek is Magyar öltözetben jelentek meg; es *** Tiszt Úr is engedelmet kért, a' maga ruhájában való meg jelenhetés eránt. — Közzülünk egy jó Hazafi így serkentette kedves Nemzetét a' közönséges örvendezésre:

Örvendj Magyar! mert Tsillaga fényleni
Kezd édes Honnyodnak; szomorú Ege
Tisztúl fekete felhőtől, és

Fergeteges levegői mulnak!!!“

Pest. „Hazafiúi örömmek érzékenységgel meg tellyesedve, jelentem az Uraknak, hogy az ide való Királyi Mindenfégben (Universitas) annyira meg indították a' nagy érdemű Tanító Urak, Anyai Nyelvünknek virágzását, hogy még a' főbb Tudományokból is magyarul felelget nem tsak a' nevéndék

dék Papság; hanem a' világi tanuló Iff úság is. Mind kettő közzül fokakat meg nevezhetnék: de emlitem tsupán Törvény tanuló Iffjú Gróf Cziráky Antal Urat, kinek magyarul tett gyönyörű feleleteinek 's okoskodásainak hallására, illy szókra fakada minapában ama nagy tudományú Tanítója az Anyaszentegyház Történeteinek Tiszrelendő Toth József Úr: „Isten éltesse Nagyságodat! Nagyságodnak tökéletessége, és édes Hazájához most is ki mutatott szeretete meg érdemli, hogy én Nagyságodnak Magyarországban Nádor Ispányságot^b jövendőlyek. — T. L. Úr pedig, ezen forokkal fejezte ki az említett Gróf Úr eránt való ítéletit 's kívánságait:

Szapora a' veréb minden eszterhákon;

De illy' Féniksz éppen ritka e' világon.

Ritkaság Gróf Úrri!, és nem közönséges

A' mi néz belölled, sziv, elme, felséges.
Magyarul feleltél: kedves ajakidbúl

Mézzel folyt beszéded, addja bizonyfágúl,
Hogy egyenes szived édes Hazádért vér;

Hogy a' tudatlanság gyors elmédhez nem fér.

Oh Véneknel idősbb nagy Iffjú! nevededj,

Fufs, izzadj, serénykedj, siefs és törekedj,

Töltsd bé kegyes Atyád' és Hazád' reményét,

Nemzetünknek emeld egész délig fényét.

Elő

Élő fák Királya légy, drága Tsemete!
Élreder mérje Pálma fa élete. — —

Erdélyből, Egeres nevezetű helyfögből így ír hozzánk egygy érdemes Levelező Társunk: „Oberster Gróf *Nemest* mind olyan helyen tartóztatta az irigység, az el múlt esztendőben, benn *Erdélyben*, a' hol a' harmadéve nyert hirét nagyobbra nem nevelhette. Kérte Generális *R***t*, hogy komendálja ötet *H. Coburnál*, az elől vigyázók' Kormányozójának, *Kienmayer Úr* helyébe, (a' ki már most a' *Lövenehr* Reg. nél Oberster); de azt felelte az említett Generális: „Gróf *Uram* még igen ifjú annak, a' mi akar lenni.“ Folyamodott azért egyenesen a' *Hertzeghez*, a' ki leg ottan *Bukarestbe* hivatá, két nap egymás után asztalához méltóztatá, és kérését telylyesíré! — Most már az *Argis* vize mellett várja a' jó alkalmatosságot, mellyel az eddig nyertt érdemeit újjakkal tetézhesse. A' vezérlése alá bizott sereg 2 Svadron *Barkó* Húszárjaiból, 3 Kompánia Gyalogságból, 529 Arnautákból, 83 Stuttzosokból, és 4 ágyúkból áll.“

Költ *Bétsben*, *Mártziusnak* 9-dik napján.

